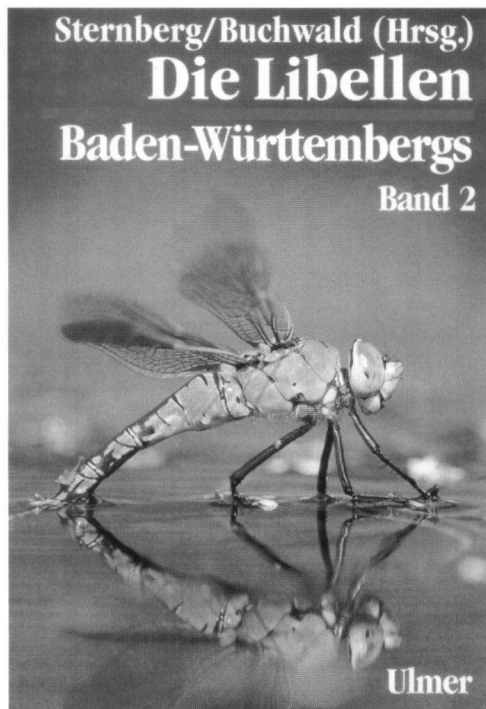
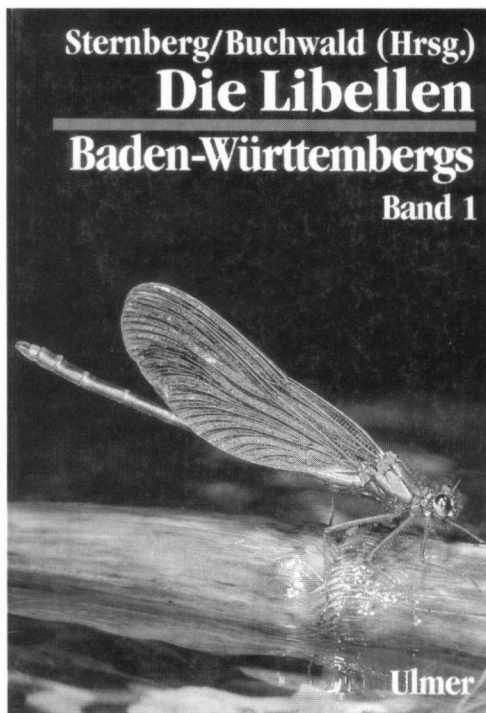

**Recensie: Die Libellen
Baden-Württembergs. K.
Sternberg & R. Buchwald**

**Band 1 (1999): Allgemeiner Teil,
Kleinlibellen (Zygoptera), ISBN
3-8001-3508-6. Band 2 (2000):
Großlibellen (Anisoptera), Literatur.
ISBN 3-8001-3514-0.
Uitgeverij Ulmer, Stuttgart, prijs per
deel ongeveer HFL 125,00.**

In het jaar 2000 is het tweede deel van de serie Die Libellen Baden-Württembergs verschenen als aanvulling op deel 1 dat al in 1999 uitkwam. Het eerste deel bestaat uit een algemeen gedeelte over libellen en de behandeling van alle in Baden-Württemberg vastgestelde juffers (*Zygoptera*). In deel 2 worden alle echte libellen (*Anisoptera*) behandeld en wordt tevens een uitgebreid literatuuroverzicht gegeven. Aanschaf van de beide delen kost je bijna een decimeter ruimte op de boekenplank. Maar, daar krijg je wel erg veel voor terug. De inleidende hoofdstukken bevatten uitvoerige informatie over taxonomie, verspreiding, levenswijze, ecologie, biotopen en eigenlijk zo'n beetje alle zaken die over libellen in Europa bekend zijn. Deze 21 hoofdstukken beslaan dan ook een slordige 200 pagina's en dan heb je nog geen soortbeschrijving gelezen. De soortteksten zijn al even uitgebreid. Van alle 26 soorten juffers en 49 soorten echte libellen die in Baden-Württemberg voorkomen worden levenswijze en ecologie zeer uitgebreid behandeld. Gemiddeld beslaat een soorttekst twaalf bladzijden, waarbij duidelijk gestreefd is naar volledigheid. Dit heeft wel een keerzijde, want de tekst is stug, wat vooral komt door de vrijwel letterlijke weergave van de bekende informatie. Een groot pluspunt aan de soortteksten is dat er voor elke soort gedetailleerde aanbevelingen voor beschermingsmaatregelen worden gegeven, iets dat in andere boeken meestal slechts zijdelings aan de orde komt. De boeken blinken ook uit in de kleurenfoto's. In totaal zijn bijna 500 foto's terug te vinden in beide delen

en deze geven behalve fraaie portretten van een soort, ook interessante morfologische details of gedragingen weer. Bovendien is bij elke soort een biotoopfoto opgenomen. De grote hoeveelheid foto's (en andere afbeeldingen zoals verspreidingskaartjes, pentekeningen en grafieken) kan toch niet voorkomen dat er af en toe twee tot zes (!) achtereenvolgende bladzijden geen illustraties bevatten. Maar eigenlijk

zijn de foto's op zich al voldoende reden om beide boeken aan te schaffen. Voor ongeveer twee kwartjes per prent ben je in het bezit van een bijzonder mooi fotografisch libellenoverzicht. En voor dat geld krijg je er ook nog eens 1.200 pagina's uitgebreide libelleninformatie bij.

Dick Groenendijk